

OBSAH

Předmluva	3
Povaha globalizace, základní problémy, její pozitiva a negativa	11
<i>Václav Mezřický</i>	
1. Co je globalizace	11
2. Klady a zápory globalizace	12
3. Problémy globalizace	13
4. Logika a dimenze globalizace	17
5. Perspektivy	18
6. Globální řízení	20
Literatura	24
Jaké jsou hlavní globální bezpečnostní problémy 2005	25
<i>Ivan Gabal</i>	
1. Pojmy – smysl slov, nikoliv definice	25
2. Globalizace	26
3. Globalizace bezpečnostních hrozeb nebo globální bezpečnostní hrozby	26
4. Hlavní bezpečnostní problémy dneška	29
5. Terorismus	31
6. Klimatické změny	34
7. Chudoba	34
8. Nástroje a aktéři obrany a politiky globálních bezpečnostních problémů	35
Mezinárodní organizovaný zločin v éře globalizace	39
<i>Václav Mezřický</i>	
1. K historii a kořenům mezinárodního organizovaného zločinu	39
2. Hlavní druhy mezinárodního organizovaného zločinu	40
3. Organizovaný zločin podle jednotlivých globálních regionů	45
4. Nástroje mezinárodní spolupráce při potírání mezinárodního zločinu	48
Literatura	49
Globalizace a organizovaný zločin	51
<i>Jan Chmelík</i>	
1. Organizovaný zločin	55
2. Obchod s vojenským materiálem	57
3. Nelegální migrace	59
4. Drogová kriminalita	60
5. Terorismus	61
6. Extremismus	68
Literatura	71
Národní stát a globalizace	73
<i>Václav Mezřický</i>	
1. Tekutá modernita	73

2. Stát a politický systém	74
3. Globalizace	75
4. Nadnárodní společnosti (NNS)	75
5. Globalizace světové politiky	76
6. Washingtonský konsensus – důsledky pro rozvojové země	78
7. Asijská krize	79
8. Čína	80
9. Indie	81
10. Latinská Amerika	81
11. Afrika	82
12. Jaká východiska pro rozvojové země	83
13. Shrnutí	83
Literatura	84

Národní státy – malé a středně velké státy, velmoci a geopolitika v limitním světě..... 85

Michael Romancov

1. Politická geografie	85
2. Metoda politické geografie	86
3. Model centrum – periferie	86
4. Vztah geografie a politické sféry	87
5. Význam přírodních zdrojů	88
Literatura	90

Neformální skupiny států 91

Michael Romancov

1. Mezinárodní organizace	91
2. Hlavní organizace států	92
3. Britské společenství národů - Commonwealth	93
4. Frankofonie – La Francophonie	94
5. Lusofonie – Lusofonia	94
6. Společenství nezávislých států – SNS	95
7. APEC	95
8. Třídění států v databázi OSN	96
Literatura	96

Mezinárodní organizace..... 99

Ivo Šlosarčík

1. Mezinárodní organizace	99
2. Mezinárodní soudní orgány	106

Globalizace a občanská společnost..... 111

Ivo Bělohoubek

1. Úvodem: Fenomén globální občanské společnosti	111
2. Společnost sítí a transnacionální aktéři	112
3. OS ve společnosti sítí	112

4. Globální politická ekonomie a hodnotová proměna současné společnosti.....	113
5. OS versus stát a trh	114
6. Opozice, Kooperace, Kooptace.....	115
7. Občanská společnost a otázka legitimacy? NGO-ismus a mandát OS.....	116
8. Formy a typy občanské společnosti.....	116
9. Uvnitř občanské společnosti: spor o povahu globalizace	118
10. Přístup k trhům a globální růst.....	119
11. Globalizace versus lokalizace.....	120
12. Shrnutí a diskuse.....	120
13. Diskuze na závěr.....	121
Literatura	121

Globální řízení a globální správa (síťová řízení a horizontální alternativy)

Jiří Pehe

1. Tři základní pohledy na politickou globalizaci	124
2. Internacionalizace států	125
3. Transnacionalizace politiky.....	125
4. Horizontální sítě	127
5. Síť sítí neboli supersítě	127
6. Polycentrické vládnutí	128
7. Globální správa	129
8. Další pokusy o kategorizaci	130
Literatura	131

Evropská unie jako globální hráč.....

Eva Kružiková

1. Vývoj EU	133
2. EU jako globální hráč.....	136
3. Závěrem.....	144
Literatura	145

Koncepce politiky a praxe EU.....

Ívo Gombala

1. Göteborgský proces.....	147
2. Lisabonská strategie.....	148
3. Společná obchodní politika	149
4. Společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP).....	150
5. Azyl a migrace	151
6. Politika vnější pomoci a spolupráce	153
7. Civilní ochrana	155
8. Lidská práva	156
9. Podpora výzkumu a technologického rozvoje	157
Seznam použitých zkratk	158
Literatura	159

Politika ČR a globalizace 161*Jana Hybášková*

1. Vznik a vývoj globalizace.....	161
2. Současná situace.....	163
3. Politika ČR a globalizace.....	165
4. Závěr.....	169
Literatura.....	169

Ekonomický rozměr globalizace 171*Lubomír Mlčoch*

1. Evoluční fáze světového trhu v komunikační éře: smršťení prostoru, zrychlení času ... 171	
2. Postsuverenita států – dominance nadnárodních korporací; daňová konkurence..	171
4. Trhy kapitálu a „financionalizace světa“.....	173
5. Trhy práce, migrace, marginalizace a vyloučení, úniky mozků.....	175
6. Globální regulace, globální etika podnikání a pojem globálního společného dobra.....	176
7. Problém chudoby, oddlužení a alternativní vize globalizace.....	177
Literatura.....	178

Trh a globální veřejné statky 181*Petr Lebeda*

1. Pára a led.....	181
2. Globalizační slovník.....	182
3. Soukromý statek, veřejná služba a politická volba.....	183
4. Globální veřejné statky a globální řízení.....	184
5. Třízní přístupy.....	186
6. Odpověď korporací.....	190
7. Odpověď nevládních organizací.....	196
Literatura.....	197

Globalization: The Role of the Private Sector..... 199*Douglas Pressman*

1. The popularizers of the globalization heuristic.....	199
2. Multinational Corporate Consensus (MCC).....	200
3. The real significance of state power.....	202
4. The role of private sector and fundamental features of present civilization.....	203
5. Resulting challenges.....	205

Globální problémy životního prostředí..... 207*Martin Braniš*

1. Lidská populace na Zemi.....	207
2. Půda a produkce potravin.....	210
3. Globální ohrožení rozmanitosti života.....	212
4. Globální změna klimatu.....	214
5. Využívání a znečišťování vody.....	217
Literatura.....	219

Environmentální veřejné statky 221*Bedřich Moldan*

1. Úvod.....	221
2. Služby ekosystémů	223
3. Globální veřejné statky.....	224
4. Veřejné statky v environmentální oblasti.....	225
5. Hranice užitelného pojetí služeb přírody.....	227
6. Správa globálních veřejných statků	228
Literatura	229

Trvale udržitelný rozvoj a vzdělávání 231*Ivan Rynda***Globalizace a gender 237***Marta Kolářová*

1. Globální vládnoucí maskulinita.....	238
2. Ekonomická globalizace a ženská produktivní práce	239
3. Globální feminizovaná péče a migrace.....	240
4. Politická a kulturní globalizace a gender.....	241
Literatura	242

Gender a globalizace 245*Jiřina Šiklová*

1. Kladné hodnocení globalizace z aspektu gender.....	247
2. Negativní hodnocení globalizace z aspektu gender.....	247
3. Protiglobalizační organizace žen	249
4. Světové organizace žen bojující za zlepšení postavení žen ve světě a proti důsledkům globalizace; důležité dokumenty	250
5. Závěry.....	252
Literatura	252

Sociální rozměr a sociologické pojetí globalizace..... 255*Oleg Suša*

1. Co je to globalizace?	255
2. Soudobá globalizace	256
3. Sociální rozměry soudobé etapy globalizace.....	259
4. Bumerangové efekty globální vzájemné závislosti společností.....	265
5. Sociální důsledky globalizované flexibilizace.....	270
6. Závěr: Globalizace rizikové společnosti?.....	272
Literatura	273

Ekonomická funkce vědy 275*Jana Dlouhá*

1. Věda, technologie, inovace	275
3. Věda a řešení globálních problémům	279
Literatura	280

Věda a globalizace	283
<i>Martin Uhlíř</i>	
1. Perspektivy molekulární biologie a genetiky	283
2. Zdroje energie a změna klimatu	286
3. Věda a média	288
4. Závěr	289
Literatura	289
Globalizace a náboženství	291
<i>Tomáš Halík</i>	
1. reprivatizace a repolitizace náboženství	292
2. působí změny sociálních rolí náboženství v rámci Procesu globalizace	295
3. Globalizace vede k posilování vzájemného kontaktu náboženství	298
Literatura	300
Člověk, věda a technika ve věku globalizace	303
<i>Ivan Mucha</i>	
1. Globalizace a imperiální politika v minulosti	303
2. Nástroje a metody imperiální politiky a globalizace	304
3. Vliv globalizace na lidskou kulturu	304
4. Planétární technověda	306
5. Uplatnění systémové teorie	307
6. Nezamýšlené důsledky globalizace	307
Literatura	311